

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hát hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek póstantalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
Készenléti 12 fill., többszörre 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szög 2
fillérvél számítatik.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk ²szeköttesben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSÁ.

Hivatalos közlemény.

1331/1902.

Hirdetmény.

A lévai választó kerület I. özszeirő küldöttsége az országgyűlési képviselő választók 1903. évi névjegyzékének kiigazítását Léva város részéről Léván f. évi április hó 1 én a városi mértékhatóság hivatalos helyiségében reggeli 8 órakor kezdi meg s a következő napokon folytatja, miért is a választó közönséget az özszeirő küldöttség eme ténykedéséről a törvényben biztosított jogoknak gyakorolhatása s érdekeiknek megvédhetése tekintetéből ezen hirdetmény utján értesitem.

Léván, 1902. márczius 9.

Bódogh Lajos
polgármester.

Márczius 15.

Minden nemzetnek van nevezetes évfordulója, melyhez nagy események nagy emlékei fűződnek, melynél magasan fellobog a nemzeti érzés lángja. Nekünk magyaroknak sok ily évfordulónk van. Ezeréves történetünkben oly sok nagy jelentőségű esemény zajlott már le, hogy az évek minden napja egy-egy nevezetes évforduló, sőt nemzeti ünnep lehetne. De egy sincs talán, mely olyan nagy jelentőségű volna, mely oly közlelről érdekelné a mai nemzedéket, mint a márczius 15-ike.

Egy dicsőséges harc, egy fényes mult kezdetét jelenti ez időhatár; a magyar nemzeti érzésnek, tehetségnek, erőnek s akaratnak, szóval a magyar géniuszunk oly megnyilatkozását vezet be e nap a történelembe, a minőt csak régi dicsősége ma már elhomályosult napjaiban látott a magyar nemzet.

Ösi alkotmányunk ujja születését jelenti e nap, mikor nemzetünk megértve mikor intő szözatát, az új kor szükségletei szerint az új eszmék világánál új és ragyogó épületet emelt az alkotmányos intézményeknek a mul-

tak viharaiiban sziklaszilárdnak bizonyult alapra.

A legnemesebb eszmék ünneppajja e nap, melyben összefoglalva, megtestesülve látjuk a szabadság, egyenlőség és testvériség magas eszméit, mint azon kornak, az 1848-al jelzett kornak, irányadó s uralkodó eszméit.

A legszentebb érzelmenek: a hazaszeretnek ünnepe e nap, mert 1848 márczius 15-ike jelenti egy oly korszak kezdetét, melyben a haaszeretet lángja eddig még alig látott magasságra csapott fel.

Ezért tekintette mindig a magyar nemzet s tekinti ma is márcz. 15-ét nemzeti ünneppnek. Ezért üli meg ez évforduló ünneppét országsszerte minden igazi magyar, minden igaz hazafi.

S ha már évtizedek óta ily általános elfogadott ünnep volt márcz. 15-ike, mennyire inkább kell, hogy ünneppeljük e nap emléket ma, a sivár, eszmeszegény és minden nemesebb érzelmeiben szűkölködő korban.

Ma, mikor a nemzeti géniusz csak félve mer megnyilatkozni, hogy a stréberek nagy hadserege meg ne gyanúsítsa, vagy ki ne nevesse: mikor a szabadság, egyenlőség és testvériség csak az ajkakon élő üres frázis alakjában jelentkezik, de valóságban csak ritkán; mikor a hazaszeretetről csak mint hasznavehetetlen, ósdi fogalomról a gunyolódás hangján kezdenek a mai kor korcszülöttei beszélni: kell, hogy legyen egy forrás, melyből az eszmék ragyogó tisztasága, az érzelmeik hevítő melege sugározzék felénk, és e forrás nem lehet más, mint ezen eszmék s ezen érzelmeik legnagyobb forrása a multban: az 1848!

De félre ne értesünk! Mi azt tartjuk, hogy az 1848 által kifejezett eszmék és érzelmeik, az egész nemzettel közösek; ezek az eszmék és érzelmeik nem képezhetik egy politikai pártnak sem kizárólagos tulajdonát, hanem min-

den politikai párttal kell, hogy közösek legyenek. Ez eszméket és érzelmeiket tehát nem lehet a pártpolitika korlátai közé szorítani.

Ünneppeljük tehát meg márcz. 15-ikét mindenkor, mint nemzeti ünneppet, és ápoljuk szívünkben amaz eszméket és érzelmeiket, melyek 1848-ban fényes szövétnekként ragyogtak be e szép magyar hazát!

Márczius idusához.

Tagadhatlan történelmi igazság az, hogy a hazafiság eszméje minden időben nagy eszmének tartott. Magában foglalta az a nép a nemzet iránti kizárólagos szeretetnek érzelmét és azon hősiességnek tanát, a melynek értelmében az ember saját vagyonát, nyugalmát, sőt életét is feláldozza, hogy a gyöngéket az ellenség erőszaka ellen megvédje.

Minthogy ez a célja és rendeltetése az igazi hazaszeretnek, ennél fogva elengedhetlen föltétele az minden nép s így az emberiség helyesen felfogott haladásának is.

Oly magas erkölcsi érzelmek tehát a hazaszeretnek, melyet elítélni nem csak esztelenség, hanem tényleg bűn volna.

Abban áll az igazi hazafiság, hogy igazi jólétet, igazi boldogságot s üdvöt kívánjunk a népnek vagy az államnak; oly boldogság értendő itt, a mely más népek boldogságát s üdvét nem sérti, nem károsítja.

Minél többet és minél gyakrabban beszél valaki hazafiságáról, ez a hazafisága annál gyanusabb, annál kétségesebb; mert minél igazabbak s mélyebbek az ember érzelmei, annál kevésbé hozza azokat a nyilvánosságra.

Hazafi! de hát miért ő, mikor ninesen eszménye, gondolata, ninesen terve se célja; s mikor feje mintegy be van dugaszolva, lelke sivár, szíve köszív.

Az ilyen ember, az ilyen honpolgár arra se gondol, hogy mi a hazu. Mit törődik ő azzal, hogy a hazu mindaz, a mi őt

környezi, a mi őt felnevelte, táplálta, mindaz, a mit szeretnie kellett volna és kellene. A mező, a mit lát, a házak, a fák, az ártatlanul mosolygó ifjuság mind ez: a hazu. A törvények, melyek őt védik, a szavak, melyeket kiejt, az öröm és gyász a mit neki emberek ésitárgyak okoznak s a melyek közt él: ez a hazu!

Az a kis szoba, a hol egykor, elősször látta meg édes anyját, azok az emlékek, melyeket az neki hátrahagyott, az a föld, a hol ő nyugszik: ez a hazu!

Szív dolga a hazu; mert mindazt, a mivel rendelkezünk s a mi vagyunk, tehát egész lényünket neki köszönhetjük.

S éppen azért tartozunk is neki oly szeretettel, a milyennel tartozunk atyánknak, édes anyánknak.

De ő, az a honpolgár, mindezekre nem gondol, mindezeket nem ismeri; csak egy dolog van, a mi elfogja egész lelkét, szívét, egész lényét s ez: önzése!

Minden * * * * *
országunk reménye, bizalma és ereje az ifjuság!

A tanuló ifjuságnál a fiatalok jelenti a szellemi munkába való beavatást, azon nagy munkába, mely eredetétől kezdve egész mai napig végeztetett.

Ismeretes a serdülő ifjuság előtt is azon hosszú ellentállásnak történelme, melyet az ember kifejt, hogy megzabolázhassa a természetet, melynek félénk és gyáva rabszolgája eleinte volt.

Most már nem is számlálja győzelmeit; ma már mesterévé, királyává lett.

És hogy az ember ezen uralmát megállapíthassa és biztosíthassa, ahhoz minden nemzet hozzájárult erejéhez, lángeszéhez képest.

Akárhány nemzet létezik, mindnyájan egy nemes mű létrehozásában fáradoznak, közreműködnek.

De midőn én itten a népek ezt a közös munkáját említem, távol áll tőlem az a gondolat, vagy éppen szándék, hogy az alatt a kosmopolitizmust érteem.

T A R C Z A.

1848.

Márczius Idusának évfordulóján.

Csak egyszer, egyszer volt! S ah! lesz-e még
Csak egy, még egy oly ünneppnk,
A melyre üsz fűrtökkel egykoron
Mi is büszkén tekinthetünk?

Ah! Lesz-e még oly fűnséges tavasz,
Mint volt ötvennégy év előtt? . . .
Szeretnék sírni, mert gyöngék vagyunk,
S a munka már fejünkre nőtt . . .

Inkább a régi, hősi mult felé
Írányzom tekintetem,
Dicső elődök fényes képein
Lelkem büszkén pihentetem.

Jertek, jertek velem, dicső apák
Fényes tetteről hallani,
A kincsébányából talán maradt
Számunkra is még valami!

De hagyjátok, mi tépi lelketek,
Ne legyen búra gondotok,
Világra szóló, hősi dolgokat
Csak így lehet csodálnotok!

Mert hősök voltak ők, hős bajnokok,
Fenkölt, vitéz apostolok,
Akiknek korszakos munkáira
Örömszaketve gondolok.

Lánglelkű itjak még s már gazdagok,
Mi tenger kincsük volt nekik,
A melyen egy nagy nemzet osztozik,
S a kincsből kap ma midenik.

De több, — félistenek valának ők,
Ast adtak, mi nekik se volt,

S e végintézkedés nyomán zúgott,
Ament döngött az égi bolt!

A lelkesült tömeg vállán vité
Büszkén az újabb két vezért,
S villámuál hangosabban élteté
Önzetlen honszerelméért.

Mert ők tevék, hogy testvérként ölelt
Kebéle most magyar magyart,
S vágyát betölték annak, ki szabad,
Független, szép hazát akart! . . .

Jertek tehát, jertek tehát velem,
Tartsunk ma fényes ünneppet.
Lássuk, hogy még közöny magyar szíven
Halotti tort nem ilhetett!

Küldjön az égbe egy-egy hő fohászt,
Ki mint tud mélyiből!
Ez csak kevés? — A hős csaták között
Vérét veszíti és kidől!

És ők igen sokat szenvedtenek,
Sokan vérrrel pecsételték
A szerzeményt, — mert megszerezni csak,
Az távolról sem volt elég!

E legszebb földbe tiltett virág,
A szent szabadság vért kívánt
És ők ezt is mind, mind feláldozák
Szerelmükért hazánk iránt!

Ezért, ha van még pillátok megett
Pár köny, mit el nem sirtatok,
Sírjátok el a vesztéség felett,
Mit hoztak gyászosabb napok!

S ha van talán néhány színes virág,
Mit meghozott az új tavasz,
Fonjátok koszoruba, hisz amit
Tevének, halhatatlan az!

Gabala József.

Márczius 15.

Kigyuladt a halotti szövétnek, fájdalom minden szivben, könny ragyog minden arczon, hangos zokogás tölti be az egész lakot. A viruló tavaszra zord tél következett. A rózsabimbó alig feselt, már is elhervadt. Az apa édes reménye, az anya minden boldogsága, az az angyal arczu leányka ott fekszik a ravatalon. Gyászba borult Iairus hajloka.

Az Üdvözítő megszávnán a kesergőket, megfogá kezét a kiszzenvedettnek s így szól vala:

— Kelj föl leányzó! . . . és a halott — csodák csodája — feltámadott.

A kik pedig ezt látták, álmélkodva felkiáltának:

— Ki hitte volna!

Menjünk ki a szabadba, mikor beköszönt az ősz agóniája a természetnek, Éthal a zengő madárdal, halotti csend, siri némaság mindenütt: csak a szél zugása zavarja meg a borzalmas csendet. Sehol egy élő fűszál, sehol egy nyiló virág: halál, borzalmas halál mindenütt.

Aztán az irtalmas szívtől tél fehér szemfődelet borít rá, mély hideg sirba temeti a halottat.

De nemcsak Jairus leányának a természetnek is van föltámadása: ujra éled minden márcziusban.

De ki halotta volna, hogy valaha egy nemzet feltámadott. A fáraók hatalmáról csak a história beszél. Milliók éreztek, milliók nyögtek hatalmuk alatt. Ma ott a

végtelen sivatagon néhány pyramis áll csak fenn, mit kezük alkotott, néma nyelvvel, de mégis olyan érthetően hirdette a „memento mori“-t.

Róma ledől, rabigába görnyedt, megsemmisült. És hiába zengik ott a Visztula két partján:

„Nincs még veszve Lengyelország“ bizony bizony mondom, örökre elveszett.

Nekünk is volt ilyen temetésünk. Egyszerű temetés volt: néhány ezer kurucz lerakta fegyverét, rudjára csavarták a háromszintű lobogót, egy keserveset futtak a tárogatóba. Ez volt az egész. Ezt a szertartást úgy hitták, hogy kapituláció, pedig: temetés volt az . . .

Nem halt meg Jairus leánya, csak aluszik . . . mosolyogva olvassák sokan és azt mondják: szép mese! Jer velem te hitetlen! Látod ott azokat a megtört aggokat, jer közéjük: egyik könyes szemmel, a másik örök ifju lelkével, a harmadik hosszú sebével, a negyedik koldus tarisznyájával, mind küönbözőképen, de megdönthetetlen bizonyosságot tesznek arról, hogy egy fűszázadnak előtte nem egy leányzó, de egy édes anya támadott fel, ki mindnyájunkat éltet, mindnyájunkat táplál, mindnyájunkat eltemet, a kit mi úgy szoktunk nevezni: édes hazu!

1848—1902.

Ötvennégy esztendő mult el feltámadásunk óta. Kalapleemelve, saru-megoldva lépem át ast az óriási választófalat, mit ötvennégy év, hosszú fűszázad épített.

Nem! Mert a ki ezen tannak a hirdetője és közvetítője, annak a kebléből kibalt az igazi hazafiságnak utolsó szikrája is.

Ha egyszer lehetséges, képzelhető volna az, hogy eltűnnék a haza fogalma: akkor ez nem csak az egyes népeket, de magát az emberiséget is tönkretenné.

A haza! ez a teljes, tökéletes mű, melyet a természet s az emberek titokteljes együttműködése hozott létre.

Hogyan van az, hogy mindegyikünk magában hordja azt a bilincset, a mely minket a honföldről vonz?

A természet adománya, törvénye az! Emlékeztünk csak Ovidius örökbecsű szavaira: Nescio, qua natale solum dulcedine cunctos trahit et immemores non sinit esse sui; vagyis: csodálatos dolog, mily édes kapcsolatok fűz magához szülőföldünk és nem engedi, hogy megfeledkezzünk róla.

S mit árul el a száműzött római költőnek ezen sóhaja, melyet ő hazájába, Rómába küldött? mi indította őt szíve fájdalomán ezen kifejezésére?

A honvágy! Különös valami a honvágy! Olyan a hozzáföldjéből kiszakított ember, mint a fa, melyet azon talajból vettek ki, a melyben felnőtt.

Talán el nem hull, ki nem pusztul az idegen országban, az idegen talajon; a gyökerek talán ismét fölélednek; de ezeknek finom, gyöngéd részecskéi mégis ott maradtak a régi helyükön; azok az ezernyi jelentéktelen rostocskák, kis szálak mégis eltávolítottak és megsértettek; s ha ezek a fának fizikai életéhez föltétlenül nem is szükségesek: mégis sokáig fájdalmat okoznak neki.

Hát az ember, az emberséges ember? Ott vannak érzelmei kifejezve a száműzött római költő fájdalmas szavaiban! Igen, a hazafiság csodálatos kötelesség és azon előnyvel bír, hogy rendkívül világos azon követelményeket illetőleg, melyeket élénk szab.

Rettenetes üresség támadna úgy az egyes ember, mint az egész nemzet keblében, ha valaki kebléből kiirtaná a hazafiság érzelmét!

Cselkő József.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én tartotta havi ülését, melyen a vármegye főispánja elnökölt. A közigazgatási ágak állapotáról az alispán által tett jelentés a közigazgatás rendes menetét tünteti föl. Az ujonczozás a vármegye területén már megkezdődött és eddig Kőrömbányán és a garam-szt.-keresztú járásban lett megtartva.

Megilletődött lélekkel nezem a százados éjnek pirkadó hajnalát, látom millióinak ébredését, amint az eszme lerázza bilincseit, látom meghalt nemzetemnek dicsőséges feltámadását.

Márczius idusa volt. Látszott ugyan már előbb, hogy a nagy halott lassan ébred, mesének hitték. De mikor összejő Pesten az a lelkes sereg, a mikor kimondja Petőfi a jelszót: Talpra magyar! a kanyargó Tisza mentén, a merről a Duna hőmpölyög, széles e hazában megértették.

A válasz sem késett: talpra állt az egész nemzet. Követelte elrabolt szabadságát, jogait.

Háromszáz évre sok kamat jár, mi erről is lemondunk!

Csak azt adják meg a mi a miénk, csak ez a föld, a mit őseink verítéke, őseink szerte hullott vére áztatott és szentelt meg, ez legyen ismét szabad!

Igazunk előtt meghajolt a földi hatalom s lön: szabad föld s rajta szabad nemzet!

Boldogoknak adta a szőke Tisza a vizét, a róna az aczélos buzaszemet: boldog népre mosolygott a nap.

Csoda-e tehát, ha nem nyugodott az irigység ősi szelleme!

Négy határunk van: észak, dél, kelet, nyugat: minket két felől támadtak meg egyszerre s kiket keblünkön melenggettünk, a kikért vérünket ontottuk, testvérként szerettünk: ádáz ellenként támadtak életünkre.

Ki akartak törülni bennünket a föld színéről; de osztrák tervez, magyar végez!

Veszélyben a haza, elhangzék a rémes kiáltás ajkán a legnagyobb szónoknak,

A m. kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy a múlt hóban az adóhivatalokban befolyt egyenes adókban 134.188 kor. 13 fl. hadmentességi díjban 135 kor. 58 fillér és közvetett adókban 170.250 kor. 52 fillér.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a közoktatásügyi miniszter a magyar nyelv sikeres tanítása körül kitünt barárvármegyei tanítók közül Rumicska Aranka mahoányi tanítónőt és Balogh Kálmán kunosvágási tanítót 100—100 korona jutalomban részesítették.

A lévai ev. ref. iskolának újja építése iránt az egyházi főhatóságot megkereste. A lévai róm. kath. elemi iskola sok kifogás alá eső bajainak orvoslása, kiépítése s az iparostanonczok számára nélkülözhetetlen rajzterem felállítására iránti intézkedésére az iskola főntartó város képviselőjében a polgármestert megkereste.

Rend, tisztaság, fegyelem, kifogástalan felszerelés, szakszerű, buzgó vezetés jellemzik a lévai róm. kath. polgári leányiskolánkat, melyben a képeztett szerzetesnők általános közmegelegedésre oldják meg a tanítás és nevelés nehéz feladatait. Az újbányai közégi óvónő nagyobb sikereinek akadályát az képezi, hogy a város több százra menő óvónői gyermekei közül az óvót alig 25—30 látogatja. Pedig a városban a magyarosodásnak és az államiskolában a tisztán magyar nyelven való oktatásnak ez intézet van hivatva letenni alapját. Mily más e tekintetben a helyzet Léván. Itt a gyermekek oly nagy számban keresik fel és látogatják az óvót, hogy foglalkoztatásukra 3 óvónőre van szükség. Ez óvónőknek a gyermekkel szerettéljes bánásmódja szintén erős önjoga az óvó látogatottságának. A lévai róm. kath. elemi és polgári leányiskola állapotáért és folytonos fejlesztéséért az elismerés Báthy László prépostot, a lelkes tanügybarátot illeti.

A vármegyei tisztí főorvos jelentette, hogy a közegészségi állapot február hónapban kedvezőlenebb volt, mint a megelőző hónapban.

Trachoma. A vármegye területén folyó évi február hó folyamán hatósági nyilvántartás és kezelés alatt állott 1457 trachomás és 506 gyanús. Ezek közül az általános szemvizsgálat foganatosítása óta meggyógyult 358 trachomás és 256 gyanús. — r. t.

Márczius 15. Léván.

Fényes és lélekemelő ünnepeknek volt színhelye Léva városa a nagy nap évfordulója alkalmából. 1848. márczius 15-ének évfordulóját Léva város polgársága már abban az időben kezdte nemzeti ünnepként megünnepelni, a mikor még bűn volt hazafinak lenni. S azóta évről évre hazafias lelkesedéssel ünnepele a napon. A tegnapi ünnepség külsőleg is fényesen jellemezte a város hazafiságát. Már az előtte való este lobogódszít öltött a város. Kora reggel a várhegyről sűrűn felhangzó mocsár lövések hirdették a nagy nap jelentőségét. Az ünnepet a város polgársága az Isten hazában kezdte. A róm. kath. templomban Báthy László prépost-plebános mondott ünnepies szent misét, a melynek végeztével a hívek a himnuszt énekeltek. A ref. templomban Tolnay Denes lelkész magas szárnyalású imában emlékezett meg a nevezetes év-

Elmondja panaszát a rutul megtámadott hazának s pénzt és katonát kér megoltalmazására.

S mintha minden szív egygyé forrott volna, a képviselők ajkán egy kiáltás hangzik: megadjuk! . . .

Es ezután játszódik le legnagyobb eposza a világtörténetnek.

Vitam et sanguinem pro libertate! Életünket és vérünket a szabadságért! Fenséges látvány! Mintha a honfoglaló Árpád robogó hadát látnám a csatásíkon, mintha Rákóczi hazajött volna idegen országból és szétosztotta volna a lelkét! Gigászok támadnak a föld próbából!

Szent csodálattal borulok le nagyságod előtt, imádott nemzetem.

Betegen fekszik a jó anya, szemének fényugára megtörött. Ágyánál ifju gyermeke. Szomoruan bug a harang: egy édes anyával kevesebb, egy árvával több. De ni: „trombita harsog, dob pereg.” Verbuválnak.

Sirba emelik a koporsót, tompán dübörögve hullnak a hantok. Távol: „dörög az ágyu, csattog a kard.”

Es a gyermek, a kinek az anyját temetik ott van, a hol: „dörög az ágyu, csattog a kard.”

Ott szerzetesek jönnek. Azt fogadták egykor, hogy az egész világról lemondanak. S most, hogy veszélyben ez a parányi föld, amit az ölbéli gyerek eltakar kacsójával a földmappán, elhal ajkukon a szolozsma, ők, a béke hirdetői ott mennek a sereg élén:

„Fegyverre vitézek, csatára magyarok.”

Ódább egy lelkész bucsuzik a feleségétől, átadja neki palástját, ezüst-kapcsos bibliáját s meg hallgatni az ágyuk bömbölő

fordulóról, míg ugyan ekkor az ág. ev. templomban Bándy Endre lelkész a nagy néphoz méltó, szívet megindító imában kérte a mindenható áldását sokat szenvedett magyar hazánkra. Az izr. imalázban Lieberman Jakab rabbi, a jeles szónok méltatta 1848. márczius 15-ikét ékes hazafias beszédben, melyet megható imával fejezett be. 9 óra után a tanítóképző és a főgimnázium ifjuságának ünnepélyén vett részt a közönség, melyeket alább méltatunk.

Az ünnepély főrésze délután 5 órakor kezdődött a főtéren, a hol már kora délután gyülekezett a közönség. Ott voltak a városban létező egyesületek, társulatok és körök testületileg csaknem mindnyájan. Ott volt az ünnepély ifjuság s nagyszámú hölgyközönség. Az ünnepélyt a lévai iparos olvasókör ujonnan alakult dalárdája Farkas Ákos karnagyuk vezetése mellett nyitotta meg a Fohász éneklésével. A szépen összevágó férfinégyes nagy hatást tett s az új dalárda már az első fellépésével is fényesen kiállotta a tűz próbát. Ez után Veisz Géza IV. kép. növ. szavalta el ifju tüzzel a talpra magyart, melyet lelkesen fogadtak. Majd Dombay Narcisz Béla, esztergomi bencés tanár, városunk szülötte lépett az emelvényre s a lelkesedéstől többször felbeszélte, költői szépségekben gazdag ünnepi beszédet mondott, a melyt még értékesebbé tett vonzó előadása, mely megragadja az embert. Viharos éjjezség fogadta ezt a lendületes szónoklatot. Ez után Spengler Sándor VIII. gimn. t. érces bariton hangon adta elő Dalmady a magyarok Istene című költeményét. A művészi színvonalon álló szavaltat után a tanítóképző intézet ifjuságának énekkara Korentsy Sándor vezetése mellett szép készültséggel énekelte a Marsellaisét. A szépen összevágó akkordok elhangzása után Kucséra Béla VIII. gimn. t. szavalta Petőfi, a magyarok Istene című, ismeretes hazafias költeményét, a melynek minden sorát méltó kifejezésre juttatta ügyes előadásában. Az ünnepség ezen részét az iparos olvasókör énekkara fejezte be a nemzet imája című remekszép hazafias énekkel, a melynek precíz előadására méltán büszke lehet a vezető karmester. Ezután nemcsak az Oroszlán vendég előt meggyújtották a fáklyákat, s hosszú fáklyás menetben Sándor muzsikája mellett a temetőbe levő szépen feldiszitett, girlandokkal ékesített s kivilágított honvédekhez vonult a polgárság, hogy az ott nyugvó hősök iránt is lerója az utókor kegyeletének adóját. Itt a tanítóképző énekkara vezette be az ünnepélyt szépen csengő, hazafias énekkel. Ezután dr. Kersék János tartott rövid, tartalmas beszédet, melyt lelkes éjjezséssel kísért a közönség. Utána Apfel Iguac tan. növ. nagy tetszés mellett szavalta el Lévai Mihály Dal a honvédekről című költeményét. Végül a kath. legényegyet dalárdája énekelte a himnuszt, melynek tel-séges akkordjai minden hallgató szívet rezgésbe hoztak. Mire a menet megindult visszafelé s körutat tett a szépen kivilágított városban, a mely ragyogott a fénytől és hangos volt a lelkesedéstől.

Az ünnepély közönség este 8 óra után az Oroszlán szálló nagytermében társas vacsorával fejezte be az ünnepséget, melyen

szózatát, meg oda, a hol a kard csatog. Ágyu dörgés, fegyvercsörgés, halálhörgés, keile szebb zoltár ennél!

Amott egy ősz ember elhajtja mankóját. Szinte nevetséges és mégis olyan megható: agg nyomorékból zászlótartó.

De nem nézem tovább ragyogó dicsőségedet, én édes nemzetem! Dicső hősök, nem követlek benneteket diadalmas csatáitokon: a jelennek igénytelen gyermeke elszáradna a hosszú uton!

Ti egy nagyszerű eposznak voltatok hősei. A hős elbukhatik, de él az eszme! A ti keresztülzúrt szíveteken, roncsolt tetemeiteken épült fel szabadságunk nagyszerű temploma, a melynek alapja: a jog és igazság!

Áll a templom . . .

Hol vannak azok, kik építették? A sirban; a kik még élnek közülök, azok a sirnál.

Es áll maiglan is a templom. Csodálattal tekint rá az egész világ. Néha kissé cifritanak rajta s mi úgy megbámuljuk e cifraságokat.

Felnézünk a magasba, a csillagok felé, pedig néha jó a láb alá is tekinteni.

Áldatlan munka indult meg mindenfelé, kandi szemek észrevették, hogy milyen értékes márványból van alkotmányunk fundamentuma. Azt akarják velünk elhitetni, hogy kár a földbe az a drága márvány, rakjunk helyébe vályogot!

A helyett, hogy hallgatnánk ez ál-
apostolokra, szabadságunk 54 éves évfordulóján boruljunk le a sírokra, hol hőseink nyugosznak s a kik még élnek közülök, fogjuk meg kezeiket s azoknak bucsuzásul,

Vári Lajos vendéglősünk a városban élő 43-as honvédek is vendégeül látta. Lapunk zártakor természetesen még igen emelkedett a hangulat s lefolyásáról s az elhangzott szép felköszöntőkről jövő számunkban fogunk megemlékezni. Egyébként a példás rendben lezajlott ünnepek ékesen hirdetik Léva város közönségének hazafias lelkesedését, a melynek tüze, hiszszük, nem is fog kialudni sohasem.

A tanítóképezdében.

Márczius 15-én a lévai tanítóképző-intézet ifjusága is megemlékezett a régiéről s egy gyönyörű ünnepélyen mutatta be ifju lelkesedését és kegyeletet a történelem ki-magasló eseményei iránt. — A szép közönség előtt a műsor I. száma gyanant az örök szép Hymnuszt énekelte az ifjusági énekkar, mely után Petőfi Nemzeti dalait szavalta Kucséra József IV. éves növendék mélyen átérve. Majd a Klapka indulót énekelte a jól összetanult ifjusági énekkar, Korentsy Sándor IV. é. n. karmester precíz zongora kísérete mellett. — Ezután ugyancsak Korentsy Sándor, az ifjusági önképzőkör alelnöke tartott lelkes buzdító beszédet; melyt a műsor egyik legszebb pontja következett. Hej Rákóczy, Bercsényi című kurucz-nótát es Rakoczy kesergőjét játszotta fuvalán Pusztay Sándor I. éves, kit zongorán Jock György III. éves kísért diszkretn. A melabus szép fuvalajátékot zajosan megtapsolták. Majd Emlékezés címen Tóth Árpád IV. éves olvasta fel egy szépen kidolgozott eszmedus értekezését. Utána Ábrányi Emil Márczius 15. című költeményét szavalta Kriek Dezső III. éves nagy tetszés mellett. Ezután Rákay József I. éves növendék Jock György es Tóth Zoltan hegedu es Korentsy Sándor összevágó zongora kísérete énekel több szép szabadságait. Nem terjedelmes, de hajíékony hangja meleg fogadtatásra leit. Mire az Ezer év után, Fősa Lajosnak Tarnay Lajos által megzenesített költeményét szavalta mely erzsessel Tóth Zoltán III. éves Jock György ügyes zongora kísérete mellett. Ezután Varady Antal Petőfi visszatér című magas szárnyalású ódáját szavalta Veisz Géza IV. éves növendék. Kifejezett teljes hangja elementáris erővel hatott. Majd ismét az ifjusági énekkar énekelte szabatosan a „Reg veri már a magyart” című hazafias dalt. Végül a Damjanich indulót játszotta az ifjusági zenekar. A közönségre igen jó benyomást tett az ifjuság eme szép ünnepe, melynek szép sikere nemcsak az ifjuság lelkesedését, de főképp az igazságot es a tanári kar hazafias irányu vezetését dicséri. Buszkek lehetünk azokra a tanítókra, kiket ez az intézet nevel a magyar hazának.

A főgimnáziumban.

A főgimnázium Szepesi-önképzőkörre az 1848. évi márczius 15-ének évfordulója alkalmából tegnap delelőt szepen össze-
állított műorral szabadság ünnepet rendezett, melyet a kegyesrendek templomában ünnepélyes szent mise előzött meg. Az ünnepélyt az ifjusági énekkar nyitotta meg a szózat feiseges akkordjaival, a melynek végeztével Bartók Ernő, VIII. o. t., az önképzőkör elnöke lépett az emelvényre es

ezeknek biztatásul tegyünk szent fogadást, hogy a hazának hű fia, a szabadságnak bátor katonái leszünk.

Éljen a szabadság!

Éljen a haza!

Csincsák László.

„Ex tenebris.”

(Márczius 15.)

„Békét keresni jöttünk nyughelyedhez
Az élet undok árverésiből:
Lelkünk a multak fényiben fűrődve
Megtisztult itt a málnak szennyitől.
Szívünkbe millió érzelem viharzik,
Lelkünkben eszmék óceánja ring
Es siri ágyad szent porára forrva
Nem nyílnak szóra még se ajkaink.
Mint holt szülője hantjain az árva
Szólt bánatunkra mink se lehetünk,
Minden, mit érzünk, egy sóhajba olvad:
Maradj velünk!”

— Langyos tavaszi szellő suhan át a sírokon, halk sirása úgy megremegteti a szívet; mert sir a szellő, sir, zokog, érző szíve van s érző szíve bátrabb, mint a meghunyászkodott embereké!

Látjátok hova megy? Ott czirógatja Kossuth apáuk jeltelen sirját . . . Bánata enyhül, vagy talán csak kiméletből dalogat olyan csendesesen, hogy fel ne ébredszte a mi alvó Reménységünket? Megöleli, végigsimítja a síron levő három egyszerű fakeresztet, átsuhan a fenyő szegély ágacskaik között, megtépi az itt ott felbukkanó sárga harasztot . . . keres . . . kutat . . .

Lám, te hálásabb vagy — tavaszi szellő — mint az emberek! Te felcsókolod a tavasz legelső hirnököt, ezt is legelőször az Ő sirján, hadd hirdesse szárnyra kelt édes illatával a „szabadság eszméjét” onnan hol rabrondolás sulyos láncza csűrög! . . .

szépen átgondolt, több ízben a közönség tetszésnyilvánítása által félbeszakított beszédben méltatta a nagy nap jelentőségét, hazaszeretetre buzdítván tanulóit. A tartalmas, hasonlatokban és költői képekben gazdag beszéd után Spengler Sándor VIII. o. t. szavalt a mely érzéssel Dalmady Győzőnek „Szabad hazá” című költeményét. Az ügyes szavaltó zajos meg tapsolták. Majd a főgimnáziumnak Fehér tanár ur által vezetett zenekara mutatkozott be a New-york szépe operette egy kedves részletben igen előnyösen. Ezután Kósa Lajos V. o. t. Kozma Andornak magas szárnyalású költeményét, a szabadság napját szavalt természetes és ifjúi hévvel. Mire Károly Dániel VIII. o. t. olvasta fel „viszemelekezések” címmel a magyar szabadságharc nagy napjainak történetéből színes toall, meleg kedélyvel megírt elmefuttatását. Az ép oly szépen megírt, mint ügyesen előadott értekezés szíves fogadtatásra lett a közönség körében. Az emelkedett hangulatot csak fokozta az énekkar precíz, összességű éneke, melylyel Oláh közművész fohászatát adta elő. Ez után Bellan László VI. o. t. szép készütségről tanuskodó zongora kísérete mellett szavalt a Arany Jánosnak a honvéd özvegye című költeményét Reisman Gyula VIII. o. t. ki a mű minden szépségét teljesen érvényre juttatta magas színvonalon álló előadásával. A zenei rész, mely találon fejezi ki a költemény alapeszméjét, Leidenfrost Aurél ismert művészünk szerzeménye. Ennek végeztével a főgimnázium zenekara adott elő egy csinos népdalegyveleget. Majd Kucsera Béla VIII. o. t. szavalt Petőfinék a Magyarok Istene című költeményét, melyben csengő, magas tenorja szépen érvényesült s nagy sikert aratott. Ez után a zenekar kedveskedett egy szép zenéjű magyar népdal indulóval. Vegül a himnusz énekeite az ifjúság. A valóban lélekekemelő ifjúsági ünnepély minden szónál ekesebben dicséri a főgimnázium általános tisztelt igazgatója és a tanári kar nemes intencióit, hogy ne csak tudományban, de a hazaszeretben és erős polgárokat neveljen magyar hazánknak. Különösen is elismeréssel adózunk a vezető tanár uraknak, kik időt és fáradságot nem kímélve, valóban nagyszerű módon győztek meg arról, hogy mily jó kezekben van letéve ifjúságunk vezetése.

Különfélék.

— **A körmöczbányai magyar egyetlet** 1848. márczius 15-ikenek emlékeire 1902. márczius 15-én, este 8 órakor, a „Szarvas-szálló nagyteremben, emlékünnepe rendezett a következő szép műsorról: 1. Szózat. Előadta Antos Karoly karmester vezetése mellett, a dalos-kör. 2. Vár és kunyhó. Költemény Eötvös Józseftől. Szavalt Schröder Gizella urhölgy. 3. Magyar dalok. Zongoran előadta Paikovics Anna urhölgy. 4. Émekebeszéd. Irta s felolvasta Jozif László. 5. Esküvő a csataterén. Elbeszélés. Irta s felolvasta Farkas Emőd. 6. Az 1848-iki márcziusi napok Körmöczön. Irta s felolvasta Vizy Ferencz. 7. Márczius 15-ike. Költemény. Irta sarosi Varady Ferencz. Szavalt Lizer Ferencz főreáliskolai tanuló.

Nem jeltelen a sirod Kossuth Lajos! Ha már a „nagyok” nem hallják, nem akarják meghallani a nemzet panaszát, meghallgatja imánkat a jó Isten!

Out van a mi szívünk a Te sirodnál, szárnyra kel a suttogó szellővel, behatol a sir mélyeségek, sötét rejtekébe, érző dobogásával fölmelegíti azt a szunnyadó nagy szívet, melyet ha már föltámasztani nem tud, magába szívja a szent rajongással, imádatlalt hirdett hazaszeretettel s úgy viszi tovább a kikelet melegével, az ibolya mámorító édes illatával a dermedt szívekbe . . .

Megszólatlaltja a kikelet csicsergő madarait s azok oda szállnak az Ő sirjára, alitaják, dalolnak Neki, hogy föl ne ébredjen, félnek, hátha: Még egyszer azt üzeni! . . .

„Nyugodj békén Kossuth Lajos” — nem ismernél e hazára, ha fölbrednél!

„A régi elvek zsbivására vive,
A régi eszmék ócska lim-lomok,
A régi szentek megdöbölva sárral,
A régi zászlón szenny, szemét, mocok!”

— Jaj, ne aludj édes hazám. Ébresztője, ne aludj Kossuth Lajos, küld el a Te nagy lelkednek csak egy parányát közénk, ébreszsd föl nehéz kabutáságunkból, beteg a lelkünk, mamorosak vagyunk a vijjogó ellenség csabszavaitól!

Jöj s maradj velünk!
„E két szóban egy nemzet lelke veszhet,
E kis sóhajban annyi, annyi van!
Az esti pir, a hajnal szökülése,
A csillagatlan tolvaj éjszaka!
Ifju álmok nyiló rózsabokra,
Aggok sirása, szitkozó szava!
Letűnt dicsőség csalfa délibábjan
Tengődve tengő koldus-gletünk,
Halálreményünk, életrettegésünk . . . . .

— Maradj velünk!
M. Ruttkay Emma.

8. Márczius 15-ike. Költemény, írta Szalay Károly. Szavalt Wohl Gyula főreálisk. tanuló. 9. Csatadal. Szövege Petőfőtől, Zenéje Lányi Ernőtől. Előadta, Antos Karoly karmester vezetése mellett, a dalos-kör.

— **A kaszinó vigalmi bizottsága,** folyó hó 21-én (Husvét másodnapján), sikeresnek ígérkező estélyt rendez, melyre a meghívókat már a napokban kiküldik. Eddigi megállapodások szerint, az estély műsora következő: Richter Ferencz karnagy ur és Belcsák László kir. közjegyző ur vezetése és zongora kísérete mellett, az ez alkalomra szervezett egyes kar, néhány szép nótát fog előadni; a vegyes karban részt vesznek: Babusek Irén, Babusek Margit, Birtók Mimi, Belcsák Miczi, Belcsák Tóni, Eckerdt Irén, Eckerdt Laura, Fejes Etelka, Holló Anna, Holló Erzsike, Kern Vilma, Láng Terus, Mercader Edith, Gunyics Tinike, Richter Ella, Skvör Irén, Váray Mariska, Váray Vilma urhölgyek; Belcsák Béla, Farkas Orbán, ifj. Láng Mihály, Farkas Akos, Kiss Gyula, Kriek Jenő, dr. Kittenberger János, Jaross Ferencz, Józsefcsek Géza, Szilassy Dezső, Szilassy Cézár, Reviczky Aladár, Svarba Endre, Svarba József urak. Eckerdt Irén urhölgy „A kis kíváncsi” című magánjelenetet (Ilosvaytól) fogja előadni. Majd egy vonós négyes következik, (Hayda G. dur) melyben részt vesznek: Belcsák Béla (I. hegedű), ifj. Láng Mihály (II. hegedű), Fejér Gyula (viola) urak és Kenézy László (gondnoka). Végre az „Ocskay brigádéros” egy kedvelt zeneszámaival (Tisza Ilona szerenádja) Sik István ur lepi meg a halgatóságot. Ily ügyesen összeállított műsor, főleg annyi szép leány közreműködése mellett, meg merjük jósolni, hogy ez az estély is fényesen sikerül.

— **A lévai takarékpénztár** folyó hó 2-án tartotta évi rendes közgyűlést, mely alkalommal az igazgatóság a részvényesek közt érdeklődése mellett a letolyt év üzleti eredményéről tett jelentést. Ezen intézetről, mint vármegyénk legkiválóbb pénzintézetéről szíves emlékezőnk meg az alkalommal is és örömmel konstatáljuk, hogy az intézet iránt a közönség rendkívüli bizalommal viseltetik; erről tanuskodik azon körülmény is, hogy nemcsak a hitel igénylő község fordult legtömegesebben ezen intézet vezetőségéhez, hanem a kis betevők csaknem kizárólagosan az „öreg spór”-ba hordják megtakarított filléreiket. Ennek kell tulajdonitanunk, hogy a lefolyt esztendő mostoha viszonyai között is 243,000 koronával emelkedett betétállománya; pedig az egész vármegyében egyetlen pénztézet, mely betétei után már a lefolyt év II-ik feleében 5%-ról 4 $\frac{1}{2}$ %-tóra szállította le a betét-kamatlábát. És ezen szolid kamatláb alkalmazása képezi a betétek legszilárdabb biztosítékát, mert csakis így képes az intézet 6 $\frac{1}{2}$ %-ra jóhelyen biztosítható kölcsönökre elhelyezni a betevők 3 milliónyi vagyonát. Ingatlan kölcsönöket egyébként kivétel nélkül ez idő szerint 6—7 $\frac{1}{2}$ %-ra nyújt. Részvényesének vagyona már 318,000 koronára emelkedett. Évi nyeresége 51000 korona volt melyből jótékony célra 3000 koronánál többet szentelt, tehát nyereségének 6 $\frac{1}{2}$ %-át fordítja kulturális célokra és a szenvedő emberiség könnyeinek letörülésére; mint értesültünk ezen intézet fennállása óta összesen 122,955 koronát adott jótékony célra, ezen nagyszabású adományaiból létesült Léván a megyei köz-kórház és a „Stefánia árvaház. Részvényenként osztaléku 40 koronát ad, összesen 20000-et és vagyonának gyarapítására 22000 koronát fordít. Ezen adatok alapján meggyőződést szerzhettünk magunknak arról, hogy ugy a részvényesek, mint a betevők érdeke szoros összefüggésben áll a hitel kereső község igényeinek kielégítésével. — Bár ekként teljesítené feladatát minden pénztézet és dus nyereségeiből meggyenk hatalmas pénztézetet is hasonló mértékben áldoznának köz- és jótékony célokra!

— **Leidenfrost László** országgyűlési képviselünk e hó 13-án a képviselőházban a földmivelésügyi költségvetés fölött mondott vitában szintén felszólt s mint szakértő gazda több ízben élen helyesléssel kísért érvekkel igazolta a belterjes gazdálkodás mellett elfoglalt álláspontját, a mely szerinte csak azért nem vehet nagyobb lendületet, mert nincs a gazdának tőkéje s így nem magának, hanem a hitelezőknek szerez. Majd a répatermelésről és szeszgyártásról mondott figyelemre méltó adatokat. Nagyobb terjedelemben fejtegette, hogy a mezőgazdasági terményeknek ipari feldolgozása mily előnyvel jár s ezért ajánlja a belterjes gazdálkodás meleg pártotását. A költségvetést egyebiránt elfogadja.

— **Táncmulatság.** A lévai önkéntes tüzoltó-egyesület működő tagjai e hó 31-én, öntöző hétfőn az Oroszlán vendéglő nagytermében a tüzoltó-egyesület javára táncmulatságot rendeznek. Belépő-díj szemelyjegy 1 K. 60 f., családjegy 3 K. A mulatság kezdete esti 7 órakor. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogad a rendezőség.

— **Gyászhir.** Arany Lajos, város-ladányi tanító, lapunknak is sok éven át, jeles munkatársa 53 éves korában, boldog házasságának 33 évében Budapesten elhalt. Bonne egy kiváló tanferfiu tette le vándorbotját! Arany Lajos született Abán, Fehérmegyében az 1849-ik évben, — szülei a

nemesi osztályhoz tartoztak, — iskolai tanulmányait az abai ev. ref. elemi népiskolában, majd a kecskeméti, utóbb a pápai gimnáziumban folytatta, ahol tanulmányait a 8. osztályig vitte. 1865. év őszén Nagy-Szecsén segédtanító lett, innét az 1868. évben Kis-Ölvedre, majd az 1870. évben Nagy-Szecsére, végül az 1873. évben Vámos-Ladányba lön megválasztva rendes tanítóul. A tanítói pályán 36 évet töltött el fáradhatatlan buzgósággal. Halálát neje Czike Karolina s két gyermeke gyászolja. A város-ladányi gyülekezet pedig áldva örzi kedves emlékét szeretett tanítójának.

— **Gazdasági felolvasás.** Tonhais er József, lévai kir. járásbírósi végrehajtó, gazdasági tudósító ma egy hete a lévai iparos-olvasókörben nagy figyelemmel hallgatott szakszerű felolvasást tartott a kukorica termeléséről s annak betegségeiről, a melyeket gyakorlati példákkal is illusztrált. Az érdekes előadás igazolta, hogy mulattatva is lehet tanítani s hasznos dolgot előadni, csak érteni kell a módját, hogy miként kell azt feltalálni. Iparosaink, kik sok és tanulságos dolgot szivleltek meg az előadason, azzal ez óhajjal távoztak, hogy bár gyakrabban volnának a körben ily ismeretterjesztő felolvasások.

— **A városház építését** a mult héten megkezdették az alapárkok kiásásával. A kilencz tagu építő bizottság elhatározta, hogy a felügyeletet és ellenőrzést hetenként felváltva teljesítik, egyelőre a következő beosztással. Báthy László márczius 10—16., Csekey Vilmos márczius 17—23., Holló Sándor márczius 24—30., dr. Kereszky János márczius 31. aprilis 6., Medveczky Sándor aprilis 7—13., Ordódy Endre aprilis 14—20., Szabó Lajos aprilis 21—27., Szilassy Sándor aprilis 28. május 4. A polgármester ezenkívül állandó felügyeletet gyakorol az építkezésnél, s neki jelentendő be, ha a heti biztos valamelyik nap akadályozva lenne tisztében, akit ő fog, helyettesíteni a bejelentett időre.

— **Haláleset.** Weger László, nyug. államvasuti hivatainak e hó 8-án Oroszkán nevelő fia, Psibik Antal cukorgyári főgépmeister házánál, hol élete utolsó napjait töltötte, hosszas szenvedés után elhalt. Temetése e hó 10-én ment végbe a cukorgyár tisztviselői és nagyszámu község részvéte mellett. Haláláról a következő gyászjelentést adta ki családja: Mély fájdalommal tudatjuk a forrón szeretett férj, illetve atya, testvér, sógor és nagybátya Weger László urnak cs. és kir. államvasutak nyug. expedienste folyó hó 8-án este 6 $\frac{1}{4}$ órakor életének 64-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 10-én d. u. 3 órakor az orozskai sirkertben fognak örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szentmise áldozat pedig 11-én reggel 7 órakor az orozskai róm. kath. templomban fog a Mindenhatónak bemutatni. Oroszka, 1902. márczius 9-én. A gyászoló család.

— **A vásárok ügye.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte nem rég, árulhat akárki az országos vásárokon, hanem csak iparigazolványnyal ellátott iparosoknak (ide értve a vándor-iparosokat is) van ehhez joguk. A régi vásárok most arra akarják kérni a minisztert, hogy szerzett jogaikra való tekintettel, az új rendelet velük szembe ne alkalmaztassék.

— **Elfogott tolvajbanda.** Jó fogást csinált a lévai csendőrség a mult héten, a mennyiben Sárközi Sándor és négy társa személyében kinyomozta és kézre kerítette azt a tolvajbandát, a mely a közeli falvakban hónapok óta garázdálkodott. Kamratörések, baromfiak lopása miatt sűrűn érkeztek a panaszok. de a tetteseket nem sikerült elcsipni, míg végre hosszas utánjárás után lépre kerültek s a lévai kir. járásbíróshoz kísértettek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi márczius hó 9-től márczius hó 16-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Polgár János Szabó Juliaanna	fiu	János
Prottyivoda József Rózsás Kat.	leány	halva szül.
Krencsan András Urbánszky V.	fiu	József
Kende Béla Reisz Fáni Paula	leány	Erzsébet
Pick Ede Röszenberg Paula	leány	Erzsébet

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Prottyivola	—	halva szül.
ösv. Kuzbart Istvánné Vozsik Katalin	62	tüdővízenyő
Gráuer J.-né Molnár J.	64	gyomortrák

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánkéntj 17 kor. — fill. 17 kor. 40 fill. Kétszeres 15 kor. — fill. 15 kor. 60 fill. — Rozs 13 kor. 80 fill. 14 kor. 40 fill. — Arpa 11 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. Zab 13 kor. 60 fill. 14 kor. 20 fill. — Kukorica 10 kor. 20 fill 10 kor. 60 fill. — Bab 11 kor. 40 fill. 11 kor. 80 fill. — Lencse 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. — Köles 10 kor. — fill. 11 kor. — fill.

Foulard-Selyem 60 kr. egész 3 forint 65 kr. méterenként Blousokra és ruhákra, valamint „Henberg-Selyem” fekete, fehér és színes 60 krtól 14 ft. 65 krig. méterenként. Mindenkiné postabér és vámmentesen, házhoz szállítva. — Minták ingyen. — Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó. HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Nyilttér.

6397/901. 43. 97/901.

Árverési hirdmény.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a garamvölgyi cukorgyár végrehajtónak **Szűcs Jónásné Kis Erzsébet** végrehajtást szenvedő elleni 121 kor. 82 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ar. maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbíróshoz) területén lévő a nagy-salói 325. sz. tjkvi A I. 1. sorsz. ingatlan s ezen épült 262 sz. ház $\frac{2}{4}$ részére az árverést 728 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi márczius hó 27-ik napján d. e. 8 órakor Nagy-Salló** községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 $\frac{1}{2}$ % át vagyis 72 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, 1901. évi december hó 28.

Kir. járásbíróshoz, mint tkvi hatóság.

Pogány
kir. jbiró.

242/1902. végreh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróshoz 1902. évi V. 41. számú végzése következtében Mocsy Lajos ügyvéd által képviselt Benkovics Mihály javára **Masek János** ellen 3060 kor. s jár. erejéig 1902. évi jan. hó 19-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján fölfoglalt és 4115 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: hengeres garami maiom teljes felszereléssel, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíróshoz 1902. évi V. 139. számú végzése folytán fenti tőkekövetelés, s jár. erejéig **Oroszkán** leendő eszközzésére **1902. évi márczius hó 26. napjának d. e. 8 óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oiy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legfőbbt ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és fölfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Léván, 1902. márczius hó 9 napján.

Tonhaiser

kir. bírósági végrehajtó.

Kiadó

f. é. május hó 1-től **Kálvária** sor utcában egy 3 utcai szobából álló és egy udvari 2 szobából álló **egészséges** lakás.

Eladó

pedig **Galamb** utcában egy új ház aszfalt járdával

Tuschnai János.

Fűző (mieder) készítő.

Modern és kitűnő szabású fűzőket készít legjutányosabb árban és javításokat elfogad Klapka utca sarkán földszint

Kohlmann Regina
fűző készítő.

Kiadó lakás!

Boleman-féle házban az emeleten egy **3 szobás utcai lakás** kiadó.

Hirdetmény.

A beszercebányai püspökség **Garam-Szöllösön** levő szőlőszetében **1901. év őszen metszett teljesen beérett, kifogástalan európai sima vessző** kerül eladásra alábbi fajokban:

Mézes fehér, Ezerjó, Leánya, Olasz rizling, Souvignon blanche, Furmint, Juhfark, Kövidinka, Bakator, Oportó, Ökörszem, Alicante bouchet, Ch. blanc, Ch. muscat d' Nantes, Ch. Wibert, Ch. Viktoria, Ch. d' or, Ch. Ciotat, Muscat Lunell, M. Ottonell, M. Calabre, M. Tassalutti, M. Ferd d' Lesseps, M. Homburg d' or, M. Homburg blanc, M. Alexandrien, M. Rosa Mina di Nacca, M. Frontigon, Ch. Negropont, Ch Royal.

Az ár faj szerint 100 drbuál **60 fillér**, — 1 kor. **20 fillér**, 1000 drb. megfelelő engedmény.

Rendelni lehet **Garam-Szöllösön**, u. p. **Nagy-Koszmály, Császár István** püsp. szőlőkezelőnél, ki is a vesszőt az előre beküldött pénz ellenében a csomagolási díjat utánvéve elszállítja.

Lutilla, 1902. évi márczius hó 2.

Székely György
erdőmester.

Árlejtési hirdetmény.

Ujbánya sz. kir. s bányaváros tanácsa a képviselő testületi közgyűlés ez idei 16/310 számú határozatával nyert megbízásánál fogva a **"SCHLAMJARKA"** erdődűllőben emelendő új erdőőri lak összes építési munkálatainak vállalat útján leendő biztosítása okáról ez idei

márczius hó 21-ének d. e. 10. órájkor

a városház tanácstermében árlejtést tart.

Az árlejtés kiinduló pontja az 5181 kor. 65 fillérben megállapított vállalati összeg képezi, melynek 10%-a árlejtés előtt készpénzben vagy óvadékképes állampapírokban teendő le óvadékképen.

A közelebbi feltételek minden kedd, péntek és szombati napon a hivatalos órák alatt a város erdőmesterénél tekinthetők be.

Ujbányán, 1902. évi márczius hó 8-án.

Kotiers Emil
polgármester.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-

dásnak
Rét, moha, tagozott és tagozott **Boronák**
Gyűrűs és sima aczél lemez, földi hengerek,
Agricola vetőgépek,

Arató-gépek

fűnek heréhek,
Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,
Szabad-aszaló készülék gyümölcs és fűszereknek,

Bor és gyümölcs sajtók
Gyümölcs és szőlő zúzóik és bogymorzsolók,

Önműködő szabadalm. szőlő fecskendő
„SYPHONIA”,

Tormács és vértetű pusztításra,
Szállítható takarékos tüzhelyek,

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gégyárak, vasöntődek és vashámorművek
Alap. 1872. **Bécs, II/1 Taborstrasse 71. 750 munkás.**

Kitűntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselőik és viszont elárúsítók kerestetnek.

Kapható: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.

Cséplőgépek

szabad. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal
kézi-, járgány és gőzhajtásra.

Járgányok

1-6 vonóállat befogására,
Legújabb gabona-tisztító rosták,
TRIUREK és KUKORICZA MORZSOLÓK,
Szecska vágók, daralók répvágók
Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók,
valamint minden más fajta gazdasági gépek

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örlöt kávé	1.—

Kapható:

Kern Testvéreknél, Léván.

Egy 26 éves vizsgázott

gépész kovács

ki a honvéd huszárságnál mint altiszt a budapesti lóvasaló iskolát jó sikerrel végezte, állást keres valamely uradalomnál **1902. május 1-től**. — Czim a kiadóhivatalban.

Jó olcsó órákat
3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak
Konrad János
órágyára és aranyári szállító
Brüx-ből (Csehország)
Finom nickel rem. óra 3 frt. 75 kr.
Valódi ezüst " " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst láncz " " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " 1 frt. 95 kr.
Czégem, cs. k. sással lett kitiintetve, számos arany és ezüst kiállításai érmekkel és ezekre menő elismerő levelekkel.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vetőmagvak!

Weinberger Zsigmond

magnagykereskedésében Léván kaphatók:

a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált, legfinomabb kezeskedett arankamentes lóheremag	100 k ⁰ . 60 frt.
a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált legfinomabb arankamentes magyar lucernamag	100 k ⁰ . 60 frt.
quedlinburgi valódi sárga kerek oberndorfi répamag	45.—
" valódi vörös hosszú mammuth répamag	33.—
" valódi sárga hosszú buczok	31.—
bükköny	8 ¹ / ₂ .

valamint mindennemű gazdasági vetőmag a legutányosabb napi áron.
Mint hogy a rendelmenyek máris tömegesen érkeznek be, felkérem rendelmenyét már most átírni, hogy annak szétküldésében fennakadás ne történjék.

A gondos háziaszszonyoknak

Műhimzés!

szives tudomásul!

Az **első magyar varrógépgyárban** évente **25000** darab **varrógép** készül, mely több elsőrangú kitüntetésben: I. osztályú állami érmet, sok elismerő oklevelet s több arany érmet nyert, ezen

honi varrógép

főbb előnyei más gyártmányokkal szemben: a gyártásnál felhasznált kitűnő minőségű anyagokon kívül, melyek rendkívüli tartóságukat biztosítják a következők:

1. **szabadalmazott himzőkészülékkel birnak**, egyszerű szerkezettel, ennél fogva **könnyű és gyors elsajátítása az ingyenes műhimzés oktatásában!**
2. **Pontos kidolgozása az egyes alkatrészeknek**, erős gépkar és állvány.
3. **Kifogástalanul működő, önműködő gombolyítóval.**
4. **Ruha védő, önműködő szíjfelrakóval** s láb zsámoly az állványon.
5. **Minden gép pontosan bevarrva és ellenőrizve** kerül ki a gyárból s kitűnik **könnyű egyenletes járás s szép egyenletes varrás által.**
6. **Honi varrógépek** főként családi varrógépek, s mint ilyenek **mindennemű varrási munkára** kiválóan alkalmasak s e mellett még mint **himzőgépek** is használhatók.
7. **Legolcsóbb a használatban**, mert a **legjobbak és**

50 koronával
olcsóbbak a külföldieknél. Képviselet:

Kern Testvérek

özégnél LÉVÁN.

Műhimzésben alapos oktatás minden vevőnek teljesen díjtalanul! Sziveskedjenek már most jelentkezni: **Kern Testvérek** özégnél.

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiismeretes jótállás!

Klein Sándor
óras- és ékszerész
L É V Á N
alapított 1881. évben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.
Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítenek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók.

Araay női óra	12.— frttól feljebb
Arany férfi óra	20.— " "
Ezüst óra	6.— " "
Nikl óra	3.— " "
Ingaóra	6.— " "
Arany gyűrű (14 karat)	2 ¹ / ₂ " "
Arany függő (14 karat)	1 ¹ / ₂ " "

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyaktól nagy választék.
Legfinomabb **chronometrikus** pontosságú órákülönlegességek mindenkor raktáron vannak.